

TABOR

Generalski boji na Kitajskem.

PEKING, 26. novembra. V Peking so včerakali močni vojaški oddelki armade generala Tang-Ju-Shianga.

Voditelj pristašev maršala Yupeifa Tsengychum je bil aretiran.

Stjepan Radić pred skupšćino

Z današnje skupščinske seje. — Popoldan bo govoril Svetozar Pribičević.

BEOGRAD, 27. nov. Današnja skupščinsko sejo so politični krogi pričakovali z napetostjo. Kakor znano, je finančni odbor po splošni in podrobni debati sprejel dvanaajstine ob 1. uri po polnoči z 17 glasovi proti 8. Debata na tej seji je bila v političnem oziru jako zanimiva. Med Radićem in finančnim ministrom je prišlo do diferenc in je Radić skušal v glavnih potezih razložiti nejasen program svoje šolske politike. Njegov govor komentirajo vsi današnji beogradske časopisi, pa tudi politični krogi mnogo razpravljajo o njem. Radić je posebno poudarjal, da namerava izvesti redukcijo na univerzah in v uradniških vrstah. Ogreval se je tudi za to, da bi dobili uradniki šele po 25tih službenih letih pravico do pokojnine. Zanimivo je dejstvo, da se je Radić kot znan pacifist izkazal za velikega prijatelja armade.

Današnja seja je bila dobro obiskana. Sklicana je bila za 9. uro, a se je pričela šele ob 10. uri 45. Prvič je vstopil v dvorano Stjepan Radić v spremstvu Pavla Radića. Opozicija ga je pozdravila z ironičnimi vzkliki, medtem ko so mu prišasti prirejali ovacije. Po običajnih formalnostih, je bil prečitán dekret o Radićevem imenovanju. Opozicija je glasno povdarjala: »V Angliji ne razumejo, kako se more postati brez mandata mini-

Stjepan Radić v svojem resortu

Nova imenovanja. Kralj je nekatere Radičeve dekrete odklonil. — Radič za Slomškarje.

BEOGRAD, 27. nov. Stj. Radić je včerajšnji avdijski predložil kralju v podpis več dekretov o imenovanjih. — Kralj jih je podpisal le nekaj, medtem ko je ostale zavrnil. V Sloveniji so izvršena sledeča imenovanja: za višjega šolskega nadzornika g. dr. Lončar, za definitivnega šolskega vodjo v Dravogradu g. Mirko Česnik, za definitivnega šolskega vodjo v St. Vidu nad Ljubljano g. Ivan Štrukelj, (predsednik takozvane »Slomškove zveze«).

Obsodba firenških fašistov.

RIM, 26. novembra. Pred sodiščem v Firenzi se je končal proces zoper znane izrednike, ki so povodom neke protipozicijsalne demonstracije razbili številne lokale in jih opleniili. Sodišče je obsodilo 11 obtožencev izmed 20 in sicer od 1 leto 2 meseca do 7 mesecev zapora. Proces se je tikal samo poškodbe imanja, ker se to vršil zoper ubijalce v poznejšem času nov proces.

Nezaupnica angleški vladi.

LONDON, 26. nov. V spodnji zbornici je predlagal delavski voditelj Shaw Baldwin vladi nezaupnico, ker ni storila nič izdatnega za oblažitev brezposelnosti in bede brezposelnih. Predlog pa je bil s 332 glasovi proti 133 glasovom odklonjen.

BORZA.

OURIH, (Avala), 27. novembra (Izv.)
 Pariz 20.20, Beograd 9.17½, London 25.15,
 Berlin 123.60, Praga 15.37½, Milan 20.98
 Newyork 519.25, Dunaj 73.15, Brüssel 23.50
 Budimpešta 0.00737, Varšava 72.70, Sofija
 3.71½, Bukarešta 2.36.

ZAGREB, (Avala), 27. novembra. Pariz 217.77—221.77, Zürich 1085.40—1093.40, London 272.95—274.95, Berlin 1340.20—1350.20, Dunaj 7.917—8.017, Praga 166.58—168.58, Milan 227.45—229.85, Newyork 56.16—56.76 Budiměsta 0.00787—0.00797.

Kupujte srećke Doma ubogih!
Cena Din 50.—

Dnevna kronika

— Proslava 80letnice Nikole Pašiča je preložena na 22. maja 1926, ker zahtevalo priprave za velikopotezne prireditve daljšo dobo.

— **Dr. Razlagova slavnost.** Narodno-kulturno društvo Mala Nedelja pri Ljutomeru objavlja danes izžrebane številke efektne loterije za dr. Razlagov spomenik. Obenem javlja, da se vrši odkritje dr. Razlagovega spomenika obenem z veliko slavnostjo meseca avgusta 1926.

— Dvanajstine sprejete. Finančni odbor je sprejel dvanajstine in finančni zakon kakor ga je predložil minister Stojadinović. Izmed določb novega finančnega zakona je posebej omeniti, da predvideva ustanovitev okrajnega sodišča v Gornji Lendavi, razširja srbski cestni zakon na vso državo in določa, da se državnim uslužbencem izplačuje pokojnina stoprav po 15letnem službovanju, polno pokojnino pa dobe, ko so dovršili 35. službeno leto. Isto velja za železniške uslužbence.

— Finančni minister je v radikalnem klubu priznal, da je davčna obremenitev prevelika in da bo morala država drugje iskati dohodkov: Napovedal je odpravo imovinskega davka z vsemi dokladi, nbožnim davkoplačevalcem pa bodo oblasti dovoljevale plačevanje davkov na obroke.

— »Samonprava« o problematičnosti Radičevih uspehov v Sloveniji. Pod naslovom »G. Radič u Sloveniji« piše radikalno glavno glasilo »Samonprava« o njegovem nedeljskem pohodu v Slovenijo ter ga tako-le ocenjuje. »Vsekakor je zelo negotovo, da bodo slovenske mase, ki so dozdaj šle s klerikalei in delave osnovi konservativno politiko, mogle ra-

zumeti bujnega g. Radiča in se navdušiti za njegove mnogostranske in ne vedno koordinatne ideje. Za širjenje stranke je treba mnogo truda in mnogo organizatornega napa. A za trajen uspeh je potrebno tudi še drugo, o čemur Radičeva stranka še ni dala dovolj dokazov. Narod gre za kako stranko v pričajanju, da bo vodila državo in državno upravo na način, ki bo za narod koristen in ki zagotavlja razvoj vseh sposobnosti države na vseh poljih njene aktivnosti. G. Radič s svojo stranko predstavlja danes politično stranko v koalicijskem kabinetu g. Pašiča. On in njegovi prijatelji nosijo danes tudi odgovornost za vodstvo državnih poslov. Od njihovega dela pričakujejo rezultate v prvi vrsti dozdajni volilec g. Radiča. Veliko je vprašanje, ali more g. Radič dobiti nove pristaje, predno doseže vidne uspehe kot predstavnik vladajoče stranke. HSS mora na upravi države dokazati eno sposobnost, katero je dokazala Radikalna stranka. Sile ko bo HSS v novem pomenu svoje aktivnosti dosegla s svojim delom realne politične uspehe, se morejo pričakovati »prilivi« iz Slovenije in iz drugih krajev. — Mislimo, da »Samouprava« o teh Radičevih bodočih uspehih ni najbolj prepričana.

— Spremembe v potniškem prometu na progi Maribor—Št. Ilj. Od 1. decembra 1925 naprej izostane na progi Maribor gl. kol.—Št. Ilj, mešani vlak štev. 1248, ki odhaja iz Maribora gl. kol. ob 18. uri 20 min. in prihaja v Št. Ilj ob 18. uri 47 min. v obratni smeri pa mešani vlak štev. 1249, ki odhaja iz Št. Ilja ob 19. uri 2 min. in prihaja v Maribor gl. kol. ob 19. uri 35 min. Namesto teh vlakov vozi od tega dneva naprej redno dnevno mešani vlak štev. 1250 z odhodom iz Maribora gl. kol. ob 17. uri 30 min. in s prihodom v Št. Ilj ob 18. uri. v obratni smeri pa mešani vlak štev. 1251 z odhodom iz Št. Ilja ob 18. uri 25 min. in prihodom v Maribor gl. kol. ob 19. uri.

— **Določbe o uporabi inozemskih delavcev v naši državi** je minister za socialno politiko podpisal in bodo v bližnjih dneh izšle v »Službenih Novinah«.

— Obisk Nemcev k našemu Primerju. Berlinski potniški urad je prijavil Zvezi kopalskih na Sušaku, da bo spomladi posetilo jugoslovansko Primerje od Plitvičkih jezer do Kolora okoli 2000 oseb iz Nemčije, ki so se prijave za tako turnejo. Razdeljeni bodo v več skupin.

— Francoski tisk o napadu na »Edinost« in o razmerah med primorskimi Slovenci. Pariški dnevnik »Le Radical«, glasilo Herriotove stranke, je obelodanil dne 20. t. m. zelo objektivno pisan članek o napadu fašistov na tržaško »Edinost in sploh o nasilju nad primorskimi Slovenci. Pisec g. Georges Boyard pravi med drugim: »Interes evropskega miru zahteva, da se manjšinska zaščita raztegne tudi na Hrvate in Slovence v Italiji. Nesmiselno je, če zahtevamo, da naj Jugoslavija, Češka, Poljska in Rumunija spoštujejo pravice, ki so zajamčene s mirovnimi pogodbami, hkrati pa dopustimo da druge manjšine trpe tako strahovito nasilje. Italijanski narod mora razumeti, da naš nobene simpatije ne morejo odvrniti od tega, da ne povzdignemo glasu v prid preganjanemu slovenskemu prebivalstvu Istre in Gorice.... Italijanski fašizem bo že moral uvideti, da življenjski interes Italije zahteva, da bodi bolj strpna nasproti vsem svojim narodom. Drugače bo treba apelirati na Društvo narodov, kar je to Društvo dolžno, da bedi nad usodo vseh narodnih manjšin.« Ta glas je tembolj tehten, ker tolmači misljenje onih, ki so sedaj v Franciji na vladi. Besede, ki jih je zapisal »Le Radical«, nam pričajo, da se evropska javnost začenja vedno bolj brigati za usodo Jugoslovanov v Italiji.

— Ogibajte se vojaških municijskih skladišč! Veliko županstvo nam piše: V noči od 4. na 5. t. m. je straža na ljubljanskem polju pri municijskem skladišču v Ljubljani ustavila dva civilista, ki sta se blizala skladišču, ker najbrže nista poznala poti. Ker se na poziv straže nista ustavila temveč pobegnili, je straža ustrelila, k sreči pa nobenega ni zadela. Občinstvo se zato ponovno opozerja, da je vsako približevanje municijskemu skladišču, oziroma vojaškemu poslonju,

ki je zastraženo po vojaku, posebno pa ponečič, strogo prepovedano. Da se prepreči nesreče, da je vsakdo, ki bi ga ustavila straža, dolžan pokoriti se pove-lju ter na poziv straže obstati, da se izogne sumu, da se je bližal skladišču z zlohotnim namenom.

— **Balkanski Locarno.** Romunski zunanji minister Duca je baje izdelal za balkanske države podoben varnostni pakt, kakor so ga sklenile zapadne države v Locarnu. Kakor smo že sporočili iz polslužbenega vira, je naša vlada odklonila pogajanja o takem paktu. Vendar pa se zdi, da odklonitev ni definitivna, ker je sigurno, da se romunski zunanji minister, ne bi baval s takimi načrti, če bi vedel, da je najpomembnejša balkanska država — »Jugoslavija« — že v načelu proti.

— Strašna neurja v zapadni in severni Evropi. Dne 25. in 26. t. m. so divjali čez velik del zapadne in severne Evrope hudi sneženi viharji. V zapadni in južni Nemčiji je zapadel visok sneg. Vihar je prevrgel tri stolpe radio-postaj. V Schwarzwaldu je zapadlo do 70 cm. snega. V Rokavskem kanalu je vihar težko poškodoval neko francosko jadralnico, ki je bila na potu v Anglijo. Trije mornarji so se rešili, kapitan in ostali mornarji pa so utonili; — O težkih škodah, ki jih je napravil vihar s sneženimi zameti, poročajo tudi iz zapadne Holandske. Vest iz Londona beleži, da se je v Rokavskem kanalu potopilo več ladij in mnogo ljudi utonilo. Zveza med Švedsko in Dansko je pretrgana. Danski kralj, ki se je hotel udeležiti pogreba angleške kraljice-matere, ni mogel odpotovati v London.

— Ruski emigranti se ne morejo zediniti. V februarju pr. l. bi se imel vršiti v Parizu kongres v inozemstvu živčih Rusov. Kongres bi naj rešil vrsto perečih političnih in kulturnih vprašanj, predvsem pa bi naj strnil vrsto ruskih emigrantov v enotno fronto zoper boljševiški režim v domovini. A že pripravljala dela so pokazala, da bo kongres težko zorganizirati. Pripravljalni odbor ni povabil socialnih revolucionarjev in republikanskih demokratov, znak, da je vtisnil že v naprej čeli akelji monarhističen pečat. Radi tega in tudi zbog nekaterih drugih vprašanj se je koalicijski odbor, ki bi imel voditi pripravljala dela, razdvojil v levico in desnico ter se nazadnje razbil. Največ so k temu pripomogli desničarski življi, ki imajo pred očmi samo en cilj: uvesti v Rusiji diktaturo močnega carja ter vrniti vlepolestnikom njihova zemljišča in drugo imetje. Kakor poročajo, bodo ti skrajneži, ki so strmoglavili Rusijo v sedanjji prepad, imeli na priškem kongresu edino besedo, naprednejše stranke pa se bodo abstinirale. Tako februarjski ruski kongres v Parizu ne bo drugega kot prepir med monarhisti za osebo bodočega carja, kar je za sam ruski narod in njegovo bodočnost prilično brezpomembno, kajti ruski narod je danes že tolikanj prosvetljen, da ne mara več onih, ki poznajo samo aristokratske privilegije, za človečanske in socialne težnje pa nimajo čuta.

— Radi 21 umorov pred sodiščem. — Pred bukaroškim vojaškim sodiščem se je začela te dni obravnava zoper poročnika Madarešen, ki ga dolže 21 umorov. Madarešen je bil poveljnik romunskih obmejnih čet ob Dnjestrju. Mož, prožen od pravega duha romunskih bojarjev, ki jim človeško življenje ni bilo nikoli preveč sveto, si je znal pomagati na vrlo preprosti način: vsako osebo, ki je prišla čez mejo, je dal ustreliti, ne da bi jo izročil sodišču in zaslišal. Ustreljenec pa je nato docela opopal. Madarešen se izgovarja na svoje poveljnike, češ, da so mu sami naložili, naj z vsemi sredstvi zatira vohunstvo in tihotapstvo. Mož je vzel to povelje čisto dobesedno in naj- enostavnejše sredstvo se mu je zdela — puška. Ker je tudi s svojimi vojniki ravnal zelo surovo, se zdi, da v njegovi glavi nekaj ni v redu. Ne glede na to pa je znežilno, s kakšno svobodo lahko danes vojaški organi postopajo z ljudmi in koliko časa sme ostati na svojem mestu človek, ki strelja ljudi kakor zašee.

in Tiskovine za prijavo davka telesnih delavcev ima na prodaj založba Matih. tiskarne d. d. v Jurčičevi ulici 4. Te tiskovine so uporabne le za večja podjetja.

